

ÈTICA PROFESSIONAL (G4021)

Tipus: Obligatòria

Crèdits: 4,5

Curs: Quart

Àrea: Humanitats

Trimestre: Segon

Descripció

Aquesta assignatura consistirà fonamentalment en un exercici de reflexió al voltant de les implicacions ètiques, estètiques i socials del disseny. Reflexionarem sobre la responsabilitat social del dissenyador i la relació amb l'estètica. I ens preguntarem pels diversos motius ètics, polítics i socials que hi ha subjacents en la professió del dissenyador.

Des del moment que el disseny és una praxi que incideix directament en el teixit social, haurem de preguntar-nos quines dimensions humanes pot tenir el disseny.

Objectius

- Fomentar la consciència crítica del dissenyador.
- Conscienciar-lo del valor humà i social de la seva praxi professional.
- Dotar el futur dissenyador d'arguments i raons ètiques.
- Plantejar una ètica mínima que li permeti vertebrar la seva activitat professional.
- Estimular el debat al voltant de les implicacions ètiques del disseny com a activitat professional.
- Preguntar-nos sobre la viabilitat d'una ètica mínima.
- Conscienciar l'alumne de la incidència social i política de la seva praxi professional.

Continguts

I. Perspectiva històrica

1. Presentació de l'assignatura. Ètica i Estètica. Àmbits i límits. Recorregut a través de la història de les idees estètiques i ètiques.
2. Les relacions disseny-societat com a base del coneixement. L'estètica com a projecte ètic en el positivisme i el marxisme. Marxisme i treball artístic.
3. De l'art per a uns quants al disseny per a tots: Les teories socials des de William Morris fins a l'actualitat. El binomi bellesa-bondat. Ètica versus estètica.
4. La funcionalitat com a ètica. El determinisme funcional: la forma segueix la funció. La noció de funcionalisme des del segle XIX fins a l'actualitat. Estudi dels principals representants del funcionalisme.
5. Al voltant d'una ètica i una estètica de la producció. Utopies i contrautopies tecnològiques. Walter Benjamin. Theodor Adorno. L'estandardització. Estudi dels principals representants de l'estètica maquinista.

6. Disseny i ciència com a ètica. L'evolució dels paradigmes científics i la seva influència en el disseny. Objectivitat/subjectivitat. Racionalitat/Intuïció. La ciència del disseny i el disseny científic.
7. Bellesa i expressió. Ornament i decoració. L'ètica de la puresa o l'absència d'ornamentació.

II. Reflexió a partir de lectures

1. La ciutat

La societat/ Las ciutats en què jo visc

Plató, *La República*

Arthur Korn, *La historia construye la ciudad* (1953)

Lewis Mumford, *La ciudad en la historia: sus orígenes, transformaciones y perspectivas* (1961)

2. El poder

Nicola de Maquiavelo, *El príncipe*

Sun Tzu, *El arte de la guerra*

Carl von Clausewitz, *De la guerra*

3. La justícia

L'administració, els funcionaris i la llei.

Franz Kafka, *El proceso*

Herman Melville, *Bartleby el escribiente*.

4. Els drets

L'home, la raça i el sexe.

Benjamin Franklin, *Manifest destiny*

Hermann Hesse, *Siddharta*

Henry D. Thoreau, *Walden*

Els drets col·lectius. La religió. La classe. La llengua.

Claudio Magris, *Utopía y desencanto*

Peter Handke

George Steiner

5. La revolució

Peter Weiss, *La estética de la resistencia*

La revolución como ideal estético.

Kasimir Malevich. *El Lissitzky*

Eisenstein

Activitats docents i d'aprenentatge

Model docent:

- Classes teòriques

Consisteixen fonamentalment en l'exposició magistral i la formulació de dues qüestions d'ordre obert que l'estudiant, sia a nivell individual sia a nivell grupal, ha de contestar, i d'aquesta manera ha de participar activament en la sessió.

- **Classes pràctiques**

Consisteixen en l'anàlisi a partir de dos referents fonamentals: el text i el recurs cinematogràfic o gràfic.

Activitats d'aprenentatge:

- Examen final
- Exercicis teòrics
- Comentari de text
- Treball on s'expressi la relació entre l'ètica i el disseny.

Avaluació

En tants per cent:

- Part teòrica: 70 %
- Part pràctica: 30%

Criteris:

- El coneixement suficient dels continguts impartits al llarg de les classes teòriques.
- Les capacitats comprensives i reflexives demostrades al llarg de l'assignatura i, molt especialment, en l'examen.
- Les capacitats expressives, és a dir, l'articulació correcta dels conceptes i termes propis de la matèria.
- L'actitud. L'assistència a classe. L'atenció i la bona disposició a classe. Es valorarà positivament la participació de l'alumne com a prova de la seva implicació i bona actitud envers l'assignatura.
- La capacitat pel treball en grup. Dins d'aquest apartat, es potenciarà l'exposició en públic i l'articulació correcta dels continguts treballats a l'aula.

Bibliografia

CALVERA, A. *Arte y diseño*. Barcelona: Gustavo Gilli. 2003.

CAMPS, V. *Virtudes públicas*. Barcelona: Espasa Calpe, 1990.

CHAVES, N. *El oficio de diseñar. Propuestas a la conciencia crítica de los que comienzan*. Barcelona: Gustavo Gilli, 2000.

CORTINA, A. *Ética mínima*. Barcelona: Tecnos, 1992.

HUXLEY, A. *Un mundo feliz*. Barcelona: Plaza & Janés, 1995.

MAQUIAVELO, N. *El Príncipe*. Barcelona: Espasa Calpe, 1988.

ZIMMERMANN, Y. *Del Diseño*. Barcelona: Gustavo Gilli, 1998.